

Ehdotus

Salon keskustavision 2030

Keskusta - Koko Salon olohuone

Keskustan vahvuudet

Salon keskusta on osa turvallista ja pientä kaupunkia lähellä luontoa. Keskustassa on kyläitoutta, jota et voi kokea suurissa kaupungeissa. Vehreän keskustan läpi virtaa kaunis Salonjoki, jonka varrella salolaiset viihtyvät ja jota pitkin kuljetaan kaupungin halki.

Kun salolaisilta kysytään, mitkä ominaisuudet kuvaavat parhaiten keskustaa, esiin nousevat siisteys, rauhallisuus, vehreys ja turvallisuus. Keskustan paikoista salolaiset tapaavat eniten toisiaan torilla, kauppakeskuksissa ja kirjastossa.

Suurimpia vahvuuksia on saavutettavuus keskellä kulkuyhteyksiä; Saloon on helppo tulla henkilöautolla, junalla tai bussilla. Työssäkäynti kaupungin sisällä ja kaupunkien välillä on luontevaa.

Salon keskusta muutoksessa

Salon keskustaan vaikuttavat maakunnallisesti, kansallisesti ja globaalisti niin kutsutut megatrendit. Megatrendit vaikuttavat väistämättä myös Salon keskustaan, joten niihin on pyrittävä mukautumaan parhaimman mukaan ja ne on pyrittävä kääntämään keskustan eduksi.

Käytännössä arjen tasolla megatrendit muuttavat vähitellen Salon keskustassa liikkumista, asumista ja työskentelytapoja.

Salon keskustaa muuttavat megatrendit

- 1) ilmastonmuutos ja luonnonvarojen riittävyys
- 2) teknologiakehitys ja digitalisaatio
- 3) alue-, väestö- ja perherakenteen muutos
- 4) muuttuva ja moninaistuva työ
- 5) yhteiskunnan ja elämäntapojen muutos

Lähde: [Tarpio ym. 2018](#)

Mahdollisuudet

- **Salon asukkaat, yritykset ja yhdistykset**
- **Pienen kaupungin vahvuudet**
- **Sijainti ja sujuva liikenne**
- **Älykkään teknologian osaaminen**
- **Puistot**

Ongelmat

- **Rakennusten kunto**
- **Tyhjät liiketilat**
- **Esteettömyys**
- **Elävyys iltaisin**
- **Vetovoimatekijöiden esilletuonti ja markkinointi**

Keskustavision tarkoitus

Salon keskustavision on laadittu, jotta keskustasta voidaan tehdä entistä viihtyisämpi ja toimivampi Salon asukkaille, yrittäjille, yhdistyksille ja vierailijoille.

Visio katsoo nykyhetkeen ja kysyy, millaiselta keskustan tulevaisuuden tulisi näyttää ja mitä meidän tulee tehdä nyt, jotta tavoitteet saavutetaan.

Visiotyötä lähdettiin alusta alkaen tekemään asukkaat ja yritykset mielessä pitäen. Salon keskustavision 2030 on syntynyt hyödyntämällä kaupunkilaisten - asukkaiden, yritysten ja kaupungin työntekijöiden - näkemyksiä.

Viihtyisä keskusta hyödyttää kaikkia

Keskusta on alueen symboli ja käyntikortti, jonka tulisi houkutella asiakkaita palveluiden lisäksi myös viihtyisällä ympäristöllä. Vaikutelma keskustasta vaikuttaa merkittävästi mielikuviin koko kaupungista.

Keskusta on viihtyisä, kun siellä halutaan viettää aikaa. Jos salolaiset itse nauttivat keskustastaan, jättää se todennäköisesti myös hyvän vaikutelman vierailijoille.

Mitä sopivampi keskusta on erilaisille ajanvieton tavoille, sitä enemmän siellä tehdään mielellään myös ostoksia. Viihtyisä keskusta palveleekin siis myös paikallisia yrityksiä ja liiketoimintaa.

Visio

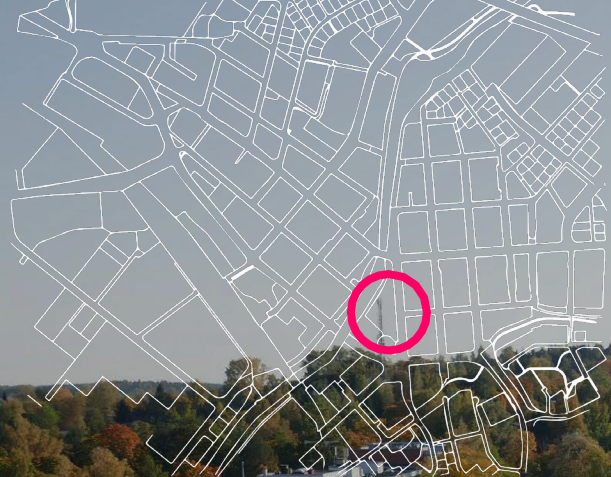
Vuonna 2030 keskusta on koko Salon olohuone. Se tarjoaa viihtyisän, houkuttelevan ja elävän pienen kaupungin turvallisen ympäristön, jossa asioidaan, asutaan, vietetään aikaa ja käydään töissä.

Elävässä ja viihtyisässä keskustaympäristössä yrittäminen kannattaa. Keskusta ja Salon tori elävät ja kehittyvät ajassa sekä houkuttelevat kaikenikäisiä ajanviettoon yhä uudelleen ja uudelleen. Jokirannasta on tullut torin ohella entistä tärkeämpi ja elävä salolaisten kohtaamispaikka, jossa vietetään aikaa ja nautitaan jokimaisemasta.

Keskustassa näkyy vahvana historia ja koko monimuotoinen Salo palveluiden, rakenteiden ja taiteen keinoin. Salo luo rohkeasti uutta muun muassa älykkäiden ratkaisujen ja kokeilujen avulla. Kaupunki kuuntelee asukkaiden, yrittäjien ja yhdistysten ehdotuksia keskustan kehittämiseksi esimerkiksi osallistavan asukasbudjetoinnin avulla.

Nopea junayhteys, toimiva julkinen liikenne sekä jalankulku ja pyöräily kannustavat kestävään liikkumiseen. Asioimaan, viihtymään tai työskentelemään on helppo saapua henkilöautolla, linja-autolla tai junalla.

Keskustavision kärkiteemat

Tori

Tori

Tori on myös vuonna 2030 keskustan tärkein kohtaamispaikka.

Kun kysytään, missä salolaiset tapaavat keskustassa ystäviään tuttujaan ja viettävät aikaa, ykkösvastaus on usein Salon tori.

Tori on salolaisille hyvin tärkeä paikka ja sen jatkuvuutta pidetään tärkeänä. Se on Salon ylpeys ja sitä halutaan esitellä myös vierailijoille ja ulkopaikkakuntalaisille. Sen vuoksi on huolehdittava, että tori elää ajassa ja uudistuu maailman ja elämäntapojen muutoksen mukana.

Tori vuonna 2030

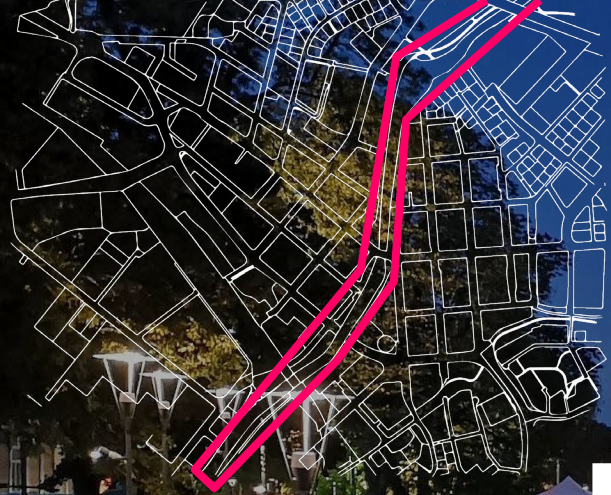
- 1) Ylpeästi yhä voimakkaammin edustettuna koko Salon kaupallinen tarjonta
- 2) Muuntautumiskykyinen erilaisten tapahtumien mukana: esim. valaistus, kalusteet ja läpiliikenne
- 3) Mahdollistaa oleskelun sekä kahviloissa että “ihan muuten vaan”
- 4) Mukautuu muuttuviin elämäntyyliin ja asiointiaikoihin
- 5) Muodostaa kokonaisuuden jokirannan ja Horninkadun kanssa

Näin tehdään tulevaisuuden tori

1. Uudistetaan torin pinta, kalusteet ja rakenteet
2. Toteutetaan torin imagouudistus, jossa korostetaan Salon moninaisuutta
3. Ohjataan pyöräliikenne torin vierustaa pitkin
4. Pidentetään aukioloaikoja
5. Toteutetaan kävelykatu Plazalta torille asti

Salolaiset toivovat

- Torin ja joen ympäristöä pitää kehittää viihtyisämmäksi ja ottaa siihen kaupunkilaisia mukaan, torin elävöittäminen
- Tori auki pidempään
- Ei-kaupallinen oleskelu
- Kiinteät rakenteet
- Kulkuväylän erottaminen esimerkiksi istutuksilla tai sen uudelleen kohdistaminen
- Palveluita saisi olla tarjolla enemmän

Jokiranta

Jokiranta

Jokiranta on Salon keskustan kauneimpia maisemaelementtejä, mutta ei nykyisellään mahdollista riittävästi oleskelua.

Vuonna 2030 jokirannassa on mahdollista yhä enemmän viettää aikaa, oleskella ja nauttia jokirannan palvelutarjonnasta. Tori ja jokiranta muodostavat toisiaan täydentävän oleskelukokonaisuuden. Joen itä- ja länsipuolta yhdistämään ylittyy uusi kävelysilta.

Joki toimii myös ulkoilureittinä aina Sokerisillalta ohikulkutielle asti. Joen varressa voi siis kokea sekä keskustan sykettä että luonnonläheisyyttä.

Jokiranta vuonna 2030

- 1) Oleskelumahdollisuuksia, esimerkiksi tarkoituksenmukaisia istuinryhmiä joen äärellä
- 2) Palvelut rantaan: liikepaikkoja kioskeille ja pop-up-toiminnalle
- 3) Jokitila kaupalliseen ja tapahtumakäyttöön: terassirakenteita myös veden päällä
- 4) Kiinnitetty erityishuomiota valaistukseen ja sen maisemoivaan vaikutukseen: puusto, joenpenkat
- 5) Mahdollistaa uudenlaista yrittäjyyttä

Näin tehdään tulevaisuuden jokiranta

1. Kartoitetaan ja rakennetaan parhaimmat oleskelupaikat joen varrelle
2. Kaavoitetaan oleskelupaikkojen yhteyteen kaupallista tilaa esimerkiksi kioskirakenteille
3. Lisätään jokirannan elämyksellisyyttä esimerkiksi valaistuksen keinoin
4. Rakennetaan joen päälle terassi- ja oleskelurakenteita

Salolaiset toivovat

- Jokirantaa voisi kehittää vapaa-ajan käyttöön: puistomaisuutta ja istutuksia lisää, jne.
- Lisää puitteita pysähtymiseen ja oleskeluun
- Enemmän toimintaa ja palveluita torille ja vesirajaan; joki esiin!
- Yritykset mukaan jokirannan kehittämiseen
- Salolaisia yhteen kokoavia tapahtumia joessa

Ostosympäristö

Keskustan alueiden kaupalliset identiteetit

Vuonna 2030 Salon keskustassa on useita kaupalliselta identiteetiltään erilaisia keskittymiä:

- **Helsingintie** - Ravintolakadun profiili
- **Turuntie** - Muotikatu
- **Tori** - Portti Salon monipuoliseen torikauppaan
- **Kauppakortteli** - Kauppakeskusasiointi
- **Horninkatu** - Elävä katu kiinteänä osana torikauppaa

Elämyksellinen ostos- ja palveluympäristö

Tulevaisuudessakin Salon keskusta tunnetaan moninaisista kivijalkaliikkeistään, kauppakeskuksistaan sekä kahviloista ja ravintoloistaan.

Vuonna 2030 ostosympäristön viihtyisyys ja panostukset elämyksellisyyteen takaavat, että keskusta tarjoaa kasvavalle verkkokaupalle yhä vertaisensa haastajan.

Elämyksellinen ostos- ja palveluympäristö syntyy keskustan eri toimijoiden yhteistyöllä.

Keskusta elämyksellisenä ostos- ja palveluympäristönä

- 1) Viihtyisyys tekee houkuttelevan ostosympäristön
- 2) Pääpaino siirtyy yhä enemmän ajanvieron palveluihin
- 3) Kivijalkaliikkeet täydentävät toimintaansa verkkokaupalla
- 4) Yrittäjät ja muut toimijat koordinoivat yhdessä vetovoimaisia tapahtumia
- 5) Pop-up madaltavat kynnystä kokeilla uusia tuotteita, palveluita ja sijainteja

Näin tehdään tulevaisuuden ostosympäristö

1. Panostetaan keskustan ja katuympäristön viihtyisyyteen (muun muassa julkisivut, valaistus)
2. Pidetään keskustan palvelut kävelyetäisyydellä
3. Perustetaan monisidosryhmäinen keskustayhdistys keskustan toiminnan kehittämiseksi

Salolaiset toivovat

- Hyödynnetään pikkukaupunkimaisuutta
- Elävä terassi- ja ravintola-alue keskustaan
- “Vanhan kaupungin” profilointi
- Kohtuulliset kivijalkojen kiinteistövuokrat
- Houkutellaan kansainvälisiä “huippubrändejä”
- Viljasiilo voisi olla yksi kaupallinen maamerkki

An aerial photograph of a city at sunset. The sky is filled with dramatic, streaked clouds in shades of orange, yellow, and red. The sun is low on the horizon, casting a warm glow over the city. The city itself is a mix of residential and commercial buildings, with a prominent road running through the center. The foreground shows a dense residential area with many houses and trees. In the background, a large body of water is visible under the sunset sky.

Asuminen

Keskustan asumiskonseptit

Vuonna 2030 keskusta-asumista on monenlaista ja siinä otetaan huomioon yhä enemmän erilaiset elämänvaiheet ja elämäntavat.

Salossa luonto ja rauha ovat lähellä. Keskustassa ja sen välittömässä läheisyydessä on mahdollista asua kerros- tai pientalossa. Ne ovat keskusta-asumisen vahvuuksia esimerkiksi etätyöskentelijöille osana asumisen palveluita.

Senioriväestön asumistarpeisiin vastataan monipuolisella palveluasumisella. Asumisratkaisut voivat yhdistää eri ikäryhmiä, esimerkiksi nuoria ja senioreita.

Keskustan asumiskonseptit

- 1) Senioreiden palveluasuminen
- 2) Yhteisölliset asumisratkaisut
- 3) Korttelikonseptit
- 4) Urbanit lapsiperheasunnot
- 5) Etätyöskentelyratkaisut osana asumista
- 6) Älykkäät asumisratkaisut

Älykäs asuminen

Vuonna 2030 teknologia ja digitalisaatio muuttavat työtä ja ostosten tekemistä. Sen lisäksi ne muuttavat yhä enemmän myös Salon keskustan asumista ja sen oheispalveluita.

Keskusta-asumisessa tulee ottaa jatkossa rohkeasti käyttöön energiatehokkaita ratkaisuja (muotoile periaatemuotoon), esimerkiksi aurinkoenergiateknologiaa ja sitä varastoivaa akkuteknologiaa.

Älykäs keskusta-asuminen tukee näin sekä kestävän kaupunkikehityksen tavoitteita että tarjoaa houkuttelevan älykkään asumisympäristön.

Älykäs asuminen

- 1) Asumisessa korostuvat energiatehokkuus ja uudet energiatehokkaat ratkaisut
- 2) Keskustan asunnoissa yleistyy yhä enemmän automaatio
- 3) Kodin älykkäät ratkaisut toimivat yhteistyössä Salon keskustan palveluiden kanssa

Näin tehdään tulevaisuuden asumista

1. Otetaan keskustassa rohkeasti käyttöön energiatehokkaita ratkaisuja
2. Edistetään yhteiskäyttötilojen yleistymistä
3. Huomioidaan etätyöskentelymahdollisuudet osana keskustan uusrakentamista
4. Uutta asumista nousee keskustan heikkokuntoisten liikerakennusten tilalle
5. Pidetään asuminen kohtuuhintaisena

Salolaiset toivovat

- Huonokuntoisten liikerakennusten tilalle siistiä uusrakentamista myös asumista varten (kuitenkaan purkamatta kauniita rakennuksia)
- Palvelutalojen viriketoiminta: virikkeellinen toiminta osana keskustan senioriasumista
- Jokivarsi yhdistyisi palveluineen ja puistoineen asumiseen
- Keskusta-asumista tulisi edistää ja markkinoida edullisia hintoja

Keskusta
tehdään
yhdessä

Koko Salo näkyviin

Salo on pinta-alaltaan suuri kunta ja siihen kuuluu keskusta, kyliä ja palvelukeskuksia. Keskustan kehittäminen palvelee koko Saloa ja tarjoaa portin koko Saloon.

Vuonna 2030 keskustassa näkyy koko Salo kaupunkitaiteen sekä kaupallisen profiloinnin keinoin. Keskusta esittelee kaikkea, mitä Salolla on tarjota ja toimii siis myös eräänlaisena näyteikkunana koko kaupunkiin.

Keskustassa koko Salo näkyvillä

- 1) Kaupunki- ja tilataide, moninainen kulttuurihistoria näkyviin
- 2) Kaupallinen profilointi, koko Salon yrittäjäyys näkyviin

Osallistava budjetointi

Osallistavalla budjetoinnilla tarkoitetaan tietyn alueen kehittämiseen varattua summaa, jonka käyttökohteesta asukkaat voivat äänestää yhdessä ja jonka toteuttamiseen kaupunki sitoutuu tietyin väliajoin.

Yhteisen keskustan kehittäminen koetaan omaksi ja tärkeäksi. Myös yhteishengen rakentaminen on tärkeää. Salon keskustan osallistavan budjetoinnin avulla kehittämistä tuodaan lähemmäs asukkaita ja päivittäistä elämää.

Osallistava budjetointi

- 1) Luo yhteishenkeä ja tuo keskustan kehittämistä lähemmäksi asukasta
- 2) Ei korvaa kaupungin puolelta tehtyä suunnittelua, vaan toimii yhteistyössä sen rinnalla

Näin tehdään tulevaisuuden keskusta yhdessä

1. Otetaan käyttöön helppokäyttöinen sähköinen osallistumispalvelu salolaisille
2. Toteutetaan jatkossa asukaskävelyjä osana keskustan kehittämistarpeiden kartoittamista
3. Tuodaan esimerkiksi torille ja puistoihin koko Saloa kuvastavia elementtejä näkyviin
4. Perustetaan monisidosryhmäinen keskustayhdistys keskustan toiminnan kehittämiseksi

Salolaiset toivovat

- Suunnitteluun tulee ottaa mukaan nuoria innovatiivisia henkilöitä
- Käyttäjiltä voisi kysyä, milloin he haluavat torin olevan auki ja mitä siellä voisi tapahtua
- Torin ja joen ympäristöä pitäisi kehittää yhä viihtyisämmäksi ja ottaa siihen kaupunkilaisia mukaan

Saavute tavuus

Saavutettavuus

Vuonna 2030 Salon keskustaan on helppo saapua henkilöautolla, kävellen, polkupyörällä, joukkoliikenteellä ja junalla.

Salon keskustan yksi merkittävä vahvuus on saavutettavuus sekä keskeinen sijainti Suomen niin sanotussa kasvukolmiossa. Helsinki-Turku-välin nopea junayhteys tuo tulevaisuudessa Salon asemanseudun ja keskustan vahvemmin osaksi laajempaa työssäkäyntialuetta. Asemanseutu kytkeytyy sujuvasti keskustan ostos- ja palveluympäristöön.

Saavutettava keskusta

- 1) Nopea junayhteys edistää työssäkäyntiä kaupungista ja kaupunkiin
- 2) Esteettömyys ikäihmisille ja liikuntarajoitteisille
- 3) Pysäköinti sujuvaa
- 4) Asemanseutu sekä juna- että linja-autoliikenteen solmukohtana
- 5) Käveltävyyden edistäminen
- 6) Sähköautojen lataaminen sujuvaa kaikkialla

Näin tehdään tulevaisuuden keskustasta saavutettava

1. Hyödynnetään junayhteyden saavutettavuusetuja: kehitetään asemanseutua työssäkäynnin ja asumisen näkökulmasta
2. Edistetään älykkäillä pysäköintiratkaisuilla sujuvaa asiointia ja asumista
3. Edistetään käveltävyyttä ja esteettömyyttä keskustan kiinteistöissä ja katuverkossa

Salolaiset toivovat

- Kävelykatukokeilut (Horninkatu, Vilhonkatu, Länsiranta, Helsingintie)
- Henkilöautoilun turvaaminen
- Helpompi ja selkeämpi kulku asemalta keskustaan
- Pyörien parkkeerauksen helpottaminen Turuntiellä
- Paikallisliikenteen kehittäminen
- Asemanseudun tulisi palvella enemmän Turun ja pääkaupunkiseudun välistä yhteistyötä etenkin työssäkäynnin ja elinkeinoelämän ja asumisen osalta

2021/35 toimenpidettä

Paikallisten valaistus- ja aurinkopaneeliosaaajien toteuttama alue tai teos • Siistitään vanhat rakennukset • Maisemoidaan Farmoksen tontti • Siistitään pääväylä • Kunnostetaan Viljavarasto ja tuodaan sinne elämää • Hyödynnetään Asemanpuistoa tai Horninpuistoa tapahtumiin • Keskustan läheisyyteen koirapuistoja • Pelillistetään puistoja ja tuodaan sinne virtuaalista lisättyä todellisuutta ammentaen esimerkiksi Salon historiasta • Tuodaan Salon elektroniikka- ja matkapuhelinhistoria näkyviin • Toteutetaan kävelykatu Vilhonkadulle • Pidetään tori auki pidempään • Tuodaan torille oleskelupaikkoja ympärivuorokautiseen käyttöön • Erotetaan torin kulkuväylä esimerkiksi kukkapenkeillä, penkeillä tai valaistuksella • Toteutetaan Plazaan kaupunkilaisten olohuone • Hyödynnetään jokirantaa ihmisten oleskeluun • Säilytetään kaupungin puutaloalueet ja niiden kauniit vanhat rakennukset • Puretaan romahtaneet asuin- ja liikerakennukset • Tuodaan lapsiperheille vetovoimatekijöitä, esim. kiipeilypuisto • Perustetaan Salolle brändityöryhmä • Profiloidaan “Vanhaa kaupunkia/korttelia” • Tehdään Taksitaloon kahvila • Torille lisää tapahtumia ympäri vuoden • Torille kunnan terassi • Enemmän houkuttelevia asuntoja • Torille kiinteät myyntikojut ympärivuotisesti • Suihkulähde torille tai läheisyyteen • Siirtolapuutarha kerrostaloasujien virkistyspaikaksi • Siistitään juna-aseman ympäristö ja radanvarsi • Lisätään taidetta • Rakennetaan keskustan läheisyyteen petankkikenttä • Parannetaan keskustan julkista liikennettä • Parannetaan keskustan visuaalista ilmettä • Rakennetaan Horninpuistoon näyttävä suihkulähde • Kehitetään linja-autoasemanseutua viihtyisämmäksi • Hansan tontille puita ja vehreyttä

Toimenpiteet poimittu visiontyön kyselyiden ja osallistamisen aikana kertyneistä asukasideoista